

PROPUNERE PRODUS CULTURAL PENTRU DIFUZARE PE FACEBOOK ȘI ÎN MEDIA

Napoleon Dolar Muntean, de la salonul pentru copii cu handicap, abandonati, la „valuta forte” din propria poveste

***„Cartea nu te lasă să fii manipulat! Din cărți înveți să asculți, să vorbești, să formulezi opinii și să le susții!”**

Să vii pe lume într-o Românie a prejudecăților, dintr-o familie de etnie romă, să mai ai și un handicap grav din naștere și să te cheme Napoleon Dolar nu e chiar cel mai ușor început. Unde mai pui că persoana care te-a adus pe lume uită să te mai ia și acasă și îți petreci primele două luni din viață abandonat în spital, apoi următorii 5 ani într-o casă de copii, la salonul 1, târându-te pe cimentul bătut de curentul care trecea nestingherit pe sub ușile vechi, de lemn. Rabzi și foame, poate mai iei și bătaie, până într-o zi când te ia acasă o mamă; nu știi că va fi *MAMA*, știi doar că te-a ales pe tine, deși n-ai nici culoarea pielii standard, nici nu ești ușor de crescut (tetrapareză spastică nu știi tu încă să pronunți, dar o ai și îți ții ține orizontul la nivelul solului). Așa a început povestea lui Napoleon Dolar Muntean, tânărul albaiulian care se află astăzi la a doua facultate și care a devenit „valută forte” în propria-i poveste. Cititor fervent, utilizator constant al Bibliotecii Județene „Lucian Blaga” Alba, Napoleon face parte din generația tinerilor cool, care (#)citesc, și a fost de acord să povestim despre asta, pentru a face lobby cărții și lecturii.

„Am 23 de ani și, da, citesc, citesc de când am fost în stare, de când am învățat să o fac și recunosc astăzi că, dacă n-ar fi fost mama și fratele meu mai mare, să-i văd mai

întâi pe ei citind în casă, poate m-aș fi apropiat mai târziu de carte și lectură. La Biblioteca Județeană «Lucian Blaga» Alba am ajuns cu școala, mai exact cu directorul Școlii Gimnaziale «Ion Agârbiceanu» de atunci. M-am înscris și am pendulat între biblioteca județeană și cea școlară până când am intrat la liceu, la H.C.C., când am trecut la biblioteca colegiului. Cam în același timp am trecut și de la secția de împrumut carte pentru copii la cea de împrumut carte pentru adulți de la BJA. Acum să nu vă imaginați că am stat numai cu capul în cărți, dar am petrecut mult timp citind, iar odată cu clasa a VIII-a am conștientizat cu adevărat cât de tare mă pot ajuta cărțile, nu doar pentru a avea note bune la școală, la examene, ci pentru a înțelege lumea, pentru a mă integra în societate și pentru a putea naviga ușor prin ea”, ne spune Napoleon.

În clasele primare, în urma repetatelor operații suferite la picioare, mergea la ore în ghips, mai bine zis era adus de *Mama* în brațe, până la etajul 2, acolo unde era clasa lui. Până a reușit să meargă singur au fost ani de luptă și multe ore în compania cărților, dar nu a lipsit nemotivat de la școală, iar un ghips nu era să-l țină acasă.

La Colegiul Național „Horea, Cloșca și Crișan” a învățat la profilul filologie, bilingv-franceză, apoi a urmat Facultatea de Istorie din cadrul Universității „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia (9,50 – nota la licență), în anul 2 începând cursurile la cea de-a doua facultate, cea de Litere, profil română-engleză, la aceeași universitate. Cartea i-a fost cel mai bun și fidel prieten, iar din relația cu cartea nu a avut decât de câștigat. Mărturisește că a aflat ceva util din fiecare volum și că informațiile respective i-au folosit în diverse situații din viață.

„Cartea nu te lasă să fii manipulat! Din cărți înveți să ascuți, să vorbești, să formulezi opinii și să le susții! Da, ai nevoie de un îndrumător de lectură, și aici intră în scenă bibliotecarii, dacă vorbim despre bibliotecă, dar înaintea lor ar trebui să fie părinții,

familia și profesorii. Indiferent de materia predată, aceștia trebuie să recomande lectura ca modalitate de formare continuă. Citiți, citiți, citiți, nu veți avea decât de câștigat! Dincolo de bibliografia obligatorii, dincolo de referate, termene, note și examene, să ai biblioteca la purtător, în propria minte, clădită raft cu raft, de unde să iei, la nevoie, orice informație, asta e ideea. De altfel, lectura te duce înainte, vrei, nu vrei, te formează și te scoate la liman atunci când nici nu te aștepti ori poate nici nu realizezi. Ești diplomat, ești în stare să susții discuții, chiar aprinse, pe varii subiecte, ai un vocabular care nu lasă loc de niciun mișto, ba chiar impune respect? Păi înseamnă că ai citit și mai citești!”, crede Napoleon.

Voi mai știți care a fost prima carte pe care ați citit-o? „Fram, ursul polar” - își amintește astăzi tânărul nostru. Au urmat tot felul de titluri, multe impuse de căutările lui personale, altele de domeniul de studiu. În română, în engleză, în franceză, citește și va citi în continuare, de la autori clasici la contemporani, dar preferă biografiile, istoria contemporană și literatura engleză modernă. Îi vine greu să aleagă cărți de referință pentru parcursul lui de până acum, pentru că toate au avut o contribuție la cine este el astăzi. Recomandă totuși „Povestea vieții mele”, cartea Reginei Maria a României, și „Amintiri din pribegie” de Neagu Djuvara. Ce are pe noptieră? Un teanc de cărți, iar deasupra, „Sons and Lovers” de D.H. Lawrence.

Napoleon Dolar Muntean crede că în Curriculum Vitae ar trebui să existe o rubrică dedicată portofoliului de lecturi, indiferent de postul vizat: „Acolo, lângă recomandările altora, cartea care ne recomandă!”. Napoleon își dorește și cu siguranță va ajunge la catedră, va fi profesor de istorie, și nici nu-i rău să avem și noi „valută forte” în învățământul din Alba!

Daniela Stoia, responsabil proiect 12.5 Omul, cartea, biblioteca